

LUKUVUOSISUUNNITELMA 2025-2026

KIVIKOULUN ESIOPETUSRYHMÄ

Lukuvuonna 2025–2026 esiopetusta järjestetään vain Kivikoulun esiopetusryhmässä. Esiopetusryhmässä on lukuvuonna 2025–2026 on 21 lasta. Ryhmässä työskentelee kaksi esiopetuksen opettajaa, lastenhoitaja ja kaksi ryhmäavustajaa. 21 lapsen ryhmä jaetaan toiminnassa kahteen/kolmeen pikkuryhmään oppimiskokonaisuuksien mukaan. Kolmessa pikkuryhmässä on kussakin 7 lasta sekä 1–2 aikuista. Kahdessa lapsi ryhmässä toimittaessa kussakin lapsiryhmässä on 2–3 aikuista. Lisäksi Kivikoulun alakerrassa toimii 5-vuotiaiden viskariryhmä. Toiminta on yhteistä aamuisin ennen aamupalaa ja iltapäivisin klo 15 jälkeen. Esiopetusta annetaan viitenä päivänä viikossa klo 9–13 välisenä aikana. Esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus järjestetään samassa ryhmässä ja osin toisessa yksikössä.

Esiopetuksen oppimiskokonaisuudet muodostuvat seuraavista kokonaisuuksista: ilmaisun monet muodot, kielen rikas maailma, minä ja meidän yhteisömme, tutkin ja toimin ympäristössäni sekä kasvan ja kehityn. Esiopetuksessa pyritään tukemaan laaja-alaisesti lapsen kehitystä huomioiden fyysinen, psyykkinen, sosiaalinen, kognitiivinen ja emotionaalinen kehitys. Toiminta perustuu Savitaipaleen kunnan esiopetussuunnitelmaan (2019/tuen uudistus 2025) ja Savitaipaleen kunnan varhaiskasvatussuunnitelmaan (2023). Toiminta lähtee ajatuksesta, että lapsi oppii luontevimmin leikkien, liikkuen, taiteen eri keinoin ja tutkien. Toiminnassa huomioidaan myös ilmiöpohjainen oppiminen eli havainnoimme lasten kiinnostuksen kohteita ja suunnittelemme toimintaa sen pohjalta. Tänä lukuvuonna kiinnitämme erityistä huomiota tunne- ja kaveritaitoihin sekä draama- ja musiikki-ilmaisuun. Esim. musiikissa tutustumme käsitteisiin mm. hiljaa-voimakkaasti, hitaasti-nopeasti, soolo-tutti, duuri-molli, tauko. Myös vanhempien/huoltajien ajatuksia kuunnellaan ja huomioidaan toiminnan suunnittelussa. Vanhemmilla on vanhempainillassa mahdollisuus osallistua toiminnan ideoimiseen ja suunnitteluun. Suunnitelma täydentyä lukuvuoden aikana koko ajan.

Esiopetusmateriaalina on monipuolinen, myös tunnetaitojen harjoittelua sisältävä Ystävien eskari. Materiaalin pohjalta laskemme kuluvia eskaripäivien määrää ja yhtenä tärkeänä etappina pidämme 100 päivää eskarissa -juhlat. Lisäksi olemme mukana valtakunnallisessa liikkumis- ja hyvinvointiohjelmassa, Ilo kasvaa liikkuen. Huomioimme arjen liikunnan ja annamme lapsille monipuoliset mahdollisuudet liikkua päivän aikana. Käymme retkillä lähiluonnossa. Tämän lisäksi ohjattua liikuntaa on vähintään joka toinen viikko. Kouluyhteistyötä pyrimme jatkamaan koronavuosia ennen alkaneeseen tapaan eli käynnistelemällä kummitoimintaa 3. luokan kanssa ja vierailemalla ensimmäisen luokan tunneilla. Teemme yhteistyötä myös kulttuuritoimen kanssa osallistumalla mahdollisiin konsertteihin ja teatteriesityksiin. Otamme vastaan myös mahdollisia vierailijoita ja vierailemme itsekin mm. kirjastossa ja Hakamäellä. Lukuvuoden aikana pyrimme tekemään myös teatteriretken johonkin lähialueen teatteriin.

Esiopetuksen oppimisen tuen uudistukseen liittyvät linjaukset 1.8.2025 alkaen

Ennen 1.8.2025 käytössä olleesta ns. kolmiportaisesta tuesta (yleinen, tehostettu, erityinen tuki) on luovuttu. Seuraavassa on kuvattu oppimisen tuen uudistettu malli.

Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt

Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt ovat keskeinen osa esiopetuksen toimintakulttuuria, ja antavat edellytykset kaikkien lasten osallisuuteen, oppimiseen ja esiopetukseen osallistumiseen. Opettajien ja muun henkilöstön osaaminen, moniammatillinen yhteistyö sekä näiden kehittäminen ja johtaminen ovat oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyjen perusta.

Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt suunnitellaan ja toteutetaan paikallisesti, ja ne kytkeytyvät suoraan sekä esiopetusryhmän että koko yhteisön tarpeisiin. Opettajien oman pedagogisen työn arvioinnista ja kehittämisestä määrätään tarkemmin esiopetussuunnitelman perusteissa luvussa 4.2. Oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyjen suunnittelua ja arviointia tulee johtaa toimipaikka- ja ryhmäkohtaisesti.

Oppimisen edellytyksiä tukevilla opetusjärjestelyillä tarkoitetaan esimerkiksi **opetusryhmien muodostamista siten, että opettajan on mahdollista ottaa huomioon lapsiryhmän tarpeet ja vahvuudet**. Opetusjärjestelyillä tarkoitetaan myös lasten moninaiset tarpeet ja edellytykset huomioon ottavaa opetusta, kuten eriyttämistä. **Opetuksen eriyttämisen avulla otetaan huomioon paitsi tuen tarpeet, myös oppimisessaan pidemmällä olevat lapset, ja heille lisähaasteiden tarjoaminen.** Kielitietoinen opetus on osa oppimisen edellytyksiä tukevia opetusjärjestelyjä, ja sillä tuetaan lasten kielellistä kehitystä ja eri tiedon- ja taidonalojen käsitteiden ymmärtämistä ja oppimista. (kts. esiopetussuunnitelman perusteet luku 4.3)

Esiopetuksen työtapoja ja oppimisympäristöjä muunnellaan niin, että lasten oikeus oppia ja toimia osana vertaisryhmää toteutuvat lapsen edun mukaisesti. Esiopetuksen inklusiivisen arvoperustan mukaisesti pedagogisten järjestelyjen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ensisijaisesti käyttää toimintatapoja, joissa lapsen tarvitsema tuki toteutuu osana vertaisryhmää.

Pedagogisiin järjestelyihin lukeutuvat päivittäisten ja muiden säännöllisesti toistuvien toimintojen sekä lapselle **selkeän ja ennakoitavan päivärytmin luominen**. Sensitiiviset ja saavutettavat vuorovaikutus- ja kommunikointitavat ovat osa oppimisen edellytyksiä tukevia pedagogisia ratkaisuja. Niitä voivat olla puhetta tukevat ja korvaavat kommunikointimenetelmät, kuten **viittomat, kuvat** tai erilaiset teknologiset ratkaisut. Lapsen tarpeisiin vastaaminen edellyttää esiopetuksen henkilöstöltä yhteisiä ja johdonmukaisia pedagogisten työtapojen sekä menetelmien käyttöä sekä erilaisia eriyttämisen muotoja. Pedagogisilla järjestelyillä ja tarvittavien ryhmäkohtaisten apuvälineiden käytöllä pyritään siihen, että kaikki lapset pääsevät osaksi vertaisryhmän toimintaa.

Rakenteellisilla järjestelyillä mahdollistetaan tarvittaessa pedagogisten järjestelyiden toteuttaminen ryhmässä. Rakenteellisiin järjestelyihin kuuluu tilojen esteettömyyttä edistävien järjestelyjen toteuttaminen lapsiryhmän tarpeiden mukaisesti.

Rakenteellisia järjestelyjä ovat myös ryhmän lapsimäärän pienentäminen sekä henkilöstön mitoittamiseen ja/tai rakenteeseen liittyvät ratkaisut, jotta esiopetukselle asetetut tavoitteet voidaan ryhmässä saavuttaa. **Ryhmässä voi työskennellä esimerkiksi avustavaa, ryhmäkohtaista henkilöstöä.** Opetuksen järjestäjä vastaa siitä, että henkilöstöllä on riittävä osaaminen lapsen tuen tarpeen havaitsemiseen ja sen toteuttamiseen liittyen. Henkilöstön osaamista voidaan vahvistaa muun muassa täydennyskoulutuksen ja erityisopettajan antaman konsultaation avulla.

Ryhmäkohtaiset tukimuodot (annetaan oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyjen lisänä)

Ryhmäkohtaiset tukimuodot suunnitellaan, toteutetaan ja arvioidaan yhteistyössä esiopetuksen opettajien, erityisopettajan ja muun henkilöstön kesken. Samalla luodaan yhteisesti rakentuva näkemys esiopetusryhmän ja ryhmään kuuluvien lasten tuen tarpeista. Esiopetuksen opettajat, varhaiskasvatuksen erityisopettaja (veo), lastenhoitaja ja avustaja keskustelevat ryhmäkohtaisten tukimuotojen suunnittelusta.

- opettajan antama yleinen tukiopeus: pienryhmien muodostaminen lasten tarpeiden mukaisesti, esim. kielellisissä tehtävissä (kirjaimet ja alkuäänteet tutuksi, tavutuslukijat) tai matemaattisissa tehtävissä lukujonotaidot (0–10/10-20/20-50 lapsen kehitystason mukaan)
- opettajan antama opetuskielen tukiopeus: kaikilla kasvattajilla kuvatuksi käytössä! Erityisesti siirtymissä käytetään kuvia (ensin-sitten), tarvittaessa pöydissä kuvatuista kynätyöskentelyyn (hae välineet, etsi sivunro, kuuntele ohje), tarvittaessa kuvatuista ruokailuun ja eteistilanteisiin. Kiinnitetään huomiota kielitietoisuuteen ja mm. siihen, millä tavalla lapsille puhutaan, missä tilanteissa, mistä asioista ja millä tavalla aikuiset puhuvat keskenään.
- veon antama opetus muun opetuksen yhteydessä: kohdennetaan ryhmän tasolla havaittuihin tuen tarpeisiin: suomen kielen opetus (em. opettajan antaman opetuskielen tukiopetuksen lisänä?) Muumi-suomen/Roihusten perhemateriaalin avulla, toiminnanohjaus eri tilanteissa, veon antamana opetus isommassa ryhmässä/pienryhmässä

Oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tuen järjestämisen rakenteet, toimintatavat, työn- ja vastuunjako, moniammatillinen ja monialainen yhteistyö ja huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö on kuvattu tarkemmin Savitaipaleen esiopetussuunnitelman muutokset 2025-asiakirjassa.

Lapsikohtaiset tukitoimet ja niiden järjestäminen

Lapsella on oikeus saada lapsikohtaisia tukitoimia viipymättä, jos ryhmäkohtaiset tukimuodot ovat riittämättömiä. Lapsikohtaisia tukitoimia annetaan yksilölliseen tarpeeseen perustuen ja säännöllisesti. Lapsi voi saada useampia lapsikohtaisia tukitoimia tuen tarpeidensa mukaisesti. Lapsikohtaisten tukitoimien yhteydessä lapsella on myös oikeus saada ryhmäkohtaisia tukimuotoja. Lapsikohtaiset tukitoimet järjestetään tuen tarpeen arvioinnin ja tukea koskevan päätöksen perusteella lapsen etu huomioon ottaen ensisijaisesti lapsen omassa esiopetuksen toimipaikassa. Tukitoimien toteuttaminen kuvataan lapsikohtaisen tuen toteuttamista koskevassa suunnitelmassa.

Tuen tarpeen arvioinnin aloittaa kyseisen lapsiryhmän opettaja. Jos lapsen kasvussa ja kehityksessä ilmenee huoli, niin ryhmän opettaja keskustelee asiasta sekä oman tiimin että varhaiskasvatuksen erityisopettajan kanssa ns. huolikeskustelussa. Jos huoli katsotaan aiheelliseksi, niin ryhmän opettaja ja tai varhaiskasvatuksen erityisopettaja ottaa /ottavat yhdessä yhteyttä lapsen huoltajaan. Tämän jälkeen erityisopettaja seuraa ryhmän toimintaa ja työskentelee ryhmässä ko. lapsen kanssa, jotta huolen laajuus voidaan ymmärtää ja suunnitella tarvittavia tukitoimia.

Säännöllinen erityisopettajan antama opetus osittain pienryhmässä ja muun opetuksen yhteydessä toteutetaan lapsen esiopetusryhmässä muun opetuksen yhteydessä tai pienryhmässä. Säännöllinen erityisopettajan antama opetus on pitkäkestoista, esimerkiksi lukukauden tai -vuoden pituinen jakso. Esiopetusryhmässä muun opetuksen yhteydessä toteutettaessa lähtökohtana erityisopettajan antaman opetuksen suunnittelemiselle ovat lapsen yksilölliset tarpeet. Kun erityisopettajan opetus annetaan pienryhmässä, tarkoitetaan pienryhmällä sellaista esiopetusryhmää, joka on muodostettu lapsikohtaisen tuen toteuttamiseksi ja erityisopettajan antaman opetuksen mahdollistamiseksi. Pienryhmän koko on paikallisesti määriteltävissä. Erityisopettajan antama opetus lapsikohtaisena tukitoimena voidaan toteuttaa myös yksilöopetuksena, jos se on lapsen tuen tarpeiden kannalta tarkoituksenmukaista.

Savitaipaleella toteutamme esiopetuksen opettajan ja varhaiskasvatuksen erityisopettajan yhdessä tekemää samanaikaisopetusta, jolloin ryhmät toteutetaan kulloisenkin tilanteen mukaan. Savitaipaleella ei toteuteta kokoaikaista, päivittäistä pienryhmäopetusta esiopetuksessa.

Toimintasuunnitelma 2025–2026

Syyslukukausi

Elokuu-syyskuu:

- Tervetuloa eskariin!
- eskariryhmään tutustuminen, ryhmäytyminen
- minä itse, oman kasvun seuranta (pituus)
- Tutustumme yhdessä ryhmän lapsiin ja aikuisiin. Tutustumme Kivikoulun sisä- ja ulkotiloihin, yhteisiin turvallisuussääntöihin ja toimintatapoihin.
- Ystävien eskari –sadut alkavat
- Luomme yhdessä Hyvän mielen sopimukset ryhmällemme.
- syksy, syksyn merkit, syksyn satoa
- kirjaimiin ja alkuäänteisiin tutustuminen alkaa
- liikuntasalivuoro
- luonnon materiaalin käyttö askartelussa
- Liikkuva varhaiskasvatus: Arkiseikkailu 22.9.-5.10.2025
- uintivuorot uimahallissa 3 krt

Lokakuu:

- uintivuorot uimahallissa 2 krt
- Isovanhempien päivän huomiointi
- kierrätys
- liikuntasalivuoro
- syysjuhlat

Marraskuu:

- luistelua
- Huomioimme isänpäivän lahjoin ja kortein
- Vietämme Lasten oikeuksien päivää 20.11. ja sen tiimoilta toteutamme lasten suunnittelemaa toimintaa
- liikuntasalivuoro

Joulukuu:

- Itsenäisyyspäivä 6.12
- joulunodotuspuuhia: leivontaa, kädentaitoja
- joulujuhla
- sadutusta
- oman kirjan tekeminen: kerronnan taitojen vahvistaminen

Kevätlukukausi

Ystävien eskari -sadut, kirjaimiin tutustuminen sekä toiminnallinen matematiikka jatkuvat koko kevään aina toukokuulle asti. Pikkuryhmätoiminta ja liikuntasalivuorot jatkuvat kuten syksylläkin. Jatkamme myös Ilo kasvaa liikkuen – ohjelmaa sekä yhteistyötä koulun ja kulttuuritoimen kanssa. Kevätlukukauden suunnitelmaa muokataan ja se täydentyy suunnittelupäivässä tammikuun alussa. Suunnitelmaa muokkaa myös lasten ja vanhempien/huoltajien tuomat ajatukset, ideat, ja kiinnostuksen kohteet.

Tammikuu:

- talvi, talven merkit
- veden eri olomuodot – tutkitaan
- oman kasvun seuranta (pituus)
- ilmiölähtöistä oppimista eskarilaisten kiinnostuksen kohteista
- hiihtoa

Helmikuu:

- ystävyys, Ystävänpäivä 14.2.
- mediakasvatus: Uutisten viikko

Maaliskuu:

- uintia
- mediakasvatus
- ilmiöpohjaiseen oppimiseen liittyvän projektin aloittaminen (lasten kiinnostuksen kohteet huomioiden)

Huhtikuu:

- ilmiöpohjaiseen oppimiseen liittyvän projektin tekeminen
- kevät, kevään merkkejä
- pääsiäinen
- vappunaamiaiset

Toukokuu:

- Huomioimme äitienpäivän lahjoin ja kortein
- oman kasvun seuranta (pituus)
- Teemme retken Hakamäelle
- kevätjuhla